

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.12.2016
COM(2016) 811 final

2016/0406 (CNS)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου
προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την προσωρινή εφαρμογή γενικευμένου μηχανισμού
αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών
που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο**

{ SWD(2016) 457 final }

{ SWD(2016) 458 final }

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στις 7 Απριλίου 2016, η Επιτροπή εξέδωσε το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ¹ που παρουσιάζει στόχους και μέτρα για τον εκσυγχρονισμό του ενωσιακού συστήματος ΦΠΑ. Βασίζεται στο έργο που επιτελέστηκε μετά από την έκδοση της ανακοίνωσης για το μέλλον του ΦΠΑ² κατόπιν της ευρείας διαδικασίας διαβούλευσης που ξεκίνησε η Επιτροπή με την Πράσινη Βίβλο της για το μέλλον του ΦΠΑ³.

Η δημιουργία ενός ισχυρού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ΦΠΑ είναι μία από τις βασικές δράσεις που εξήγγειλε η Επιτροπή στο σχέδιο δράσης της. Θα απαιτήσει την καθιέρωση του οριστικού συστήματος ΦΠΑ για τις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) στο εσωτερικό της ΕΕ, ώστε να αντικατασταθεί το ισχύον σύστημα που προοριζόταν να είναι μεταβατικό.

Όπως συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αυτό το οριστικό σύστημα ΦΠΑ θα βασίζεται στην αρχή της φορολογίας στη χώρα προορισμού των αγαθών (η αποκαλούμενη «αρχή του προορισμού»), ενώ το υφιστάμενο σύστημα βασίζεται στην απαλλαγή των παραδόσεων αγαθών στο κράτος μέλος αναχώρησης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να παρουσιάσει μια νομοθετική πρόταση το 2017 για το οριστικό σύστημα ΦΠΑ για τις διασυνοριακές συναλλαγές βάσει αυτής της επιλογής «φορολόγησης».

Επειδή, ωστόσο, η προετοιμασία, η έγκριση και εφαρμογή μιας τόσο μεγάλης αλλαγής μπορεί να απαιτήσει κάποιο χρονικό διάστημα, η Επιτροπή αναγνώρισε την ανάγκη να εργαστεί παράλληλα και επί άλλων πρωτοβουλιών, ιδίως για επείγοντα μέτρα καταπολέμησης της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και, κατ' επέκταση, του ελλείμματος, ήτοι της διαφοράς μεταξύ των αναμενόμενων εσόδων από τον ΦΠΑ και του ΦΠΑ που πράγματι εισπράττεται από τις φορολογικές διοικήσεις. Το έλλειμμα ΦΠΑ έχει ανέλθει σε άκρως ανησυχητικό επίπεδο, σε σχεδόν 160 δισεκατ. EUR⁴, εκ των οποίων η διασυνοριακή απάτη αντιπροσωπεύει απώλεια εσόδων περίπου 50 δισεκατ. EUR κάθε έτος⁵.

Ως ένα από αυτά τα επείγοντα μέτρα, η Επιτροπή εξέτασε, κατόπιν αιτήματος ορισμένων κρατών μελών, τη δυνατότητα να επιτρέψει στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν έναν προσωρινό γενικευμένο μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης (ΓΜΑΕ) κατά παρέκκλιση από μία εκ των γενικών αρχών της οδηγίας για τον ΦΠΑ⁶, συγκεκριμένα από την αρχή των τμηματικών καταβολών. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συμφώνησε να αξιολογήσει σε βάθος τις

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ- Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ - Η ώρα των αποφάσεων (COM(2016)148 final της 7.4.2016).

² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή για το μέλλον του ΦΠΑ - Προς ένα απλούστερο, ισχυρότερο και αποτελεσματικότερο σύστημα ΦΠΑ προσαρμοσμένο στην ενιαία αγορά (COM (2011) 851 της 6.12.2011).

³ Πράσινη Βίβλος σχετικά με το μέλλον του ΦΠΑ - Προς ένα απλούστερο, ισχυρότερο και αποτελεσματικότερο σύστημα ΦΠΑ (COM(2010) 695 της 1.12.2010).

⁴ CASE, *Study and Reports on the VAT Gap in the EU-28 Member States:2016 Final Report*

⁵ Ernst & Young, *Implementing the 'destination principle' to intra-EU B2B supplies of goods: 2015 Final Report*.

⁶ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

πολιτικές, νομικές και οικονομικές επιπτώσεις ενός τέτοιου προσωρινού ΓΜΑΕ πριν να παρουσιάσει τα συμπεράσματά της.

Αυτή η εις βάθος ανάλυση του ΓΜΑΕ σε τεχνικό επίπεδο, με κατώτατο όριο τιμολογίου τα 10 000 EUR, έχει διενεργηθεί και παρουσιαστεί στη συνεδρίαση του ECOFIN στις 17 Ιουνίου 2016. Στο πλαίσιο πολιτικής συμφωνίας για τη συνολική πολιτική καταπολέμησης της απάτης στο εσωτερικό της ΕΕ, η Επιτροπή έκανε την ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά της συνεδρίασης του ECOFIN: *«Η Επιτροπή δεσμεύεται να παρουσιάσει, πριν από το τέλος του έτους, πρόταση νομοθετικής πράξης η οποία θα διαφυλάσσει την εσωτερική αγορά και θα επιτρέπει σε κάθε κράτος μέλος να παρεκκλίνει από το κοινό σύστημα του φόρου προστιθέμενης αξίας για να εφαρμόζει έναν γενικευμένο μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης στις εγχώριες παροχές που υπερβαίνουν ένα κατώτατο όριο.»*

- **Συνεκτικότητα με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Ο σκοπός της νομοθετικής πράξης είναι περιορισμένος ως προς το πεδίο εφαρμογής και τη χρονική διάρκεια και εξαρτάται από την ανάπτυξη του οριστικού συστήματος ΦΠΑ το οποίο βασίζεται στη φορολογία των διασυνοριακών παραδόσεων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η οδηγία τροποποιεί την οδηγία ΦΠΑ βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επειδή παρεκκλίνει από τη θεμελιώδη αρχή των τμηματικών καταβολών, ο καθορισμός ειδικής νομικής βάσης για την προσωρινή εφαρμογή ενός γενικευμένου συστήματος αντιστροφής της επιβάρυνσης σε αγαθά και υπηρεσίες πάνω από ένα συγκεκριμένο όριο αποτελεί τον καλύτερο τρόπο δράσης και είναι σύμφωνη με το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ είναι εφικτή μόνον εφόσον τα κράτη μέλη δεν είναι σε θέση να επιτύχουν το καθένα ξεχωριστά επαρκώς τους επιδιωκόμενους στόχους και, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των επιπτώσεων της προτεινόμενης δράσης, οι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα από την ΕΕ.

Τα κράτη μέλη δεν θα μπορούσαν να ενεργήσουν αυτόνομα, εφόσον η εφαρμογή ενός ΓΜΑΕ από ένα μεμονωμένο κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί «συνήθης παρέκκλιση» κατά την έννοια του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, διότι συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή του συστήματος ΦΠΑ. Κατά συνέπεια, η δυνατότητα μεμονωμένων κρατών μελών να εφαρμόσουν έναν ΓΜΑΕ απαιτεί πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση της οδηγίας ΦΠΑ που να επιτρέπει ένα τέτοιο σύστημα παρέκκλισης. Η πρόταση παρέχει, ωστόσο, μεγάλο βαθμό επικουρικότητας στα κράτη μέλη, καθώς η εφαρμογή του μηχανισμού είναι προαιρετική και κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει αν θα ζητήσει την παρέκκλιση ή όχι, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια.

- **Αναλογικότητα**

Λόγω του προαιρετικού και προσωρινού χαρακτήρα, το μέτρο είναι ανάλογο προς τον σκοπό της καταπολέμησης της απάτης σε ορισμένα κράτη μέλη που δεν έχουν τη διοικητική ικανότητα να χειριστούν το ζήτημα αποτελεσματικά ή είναι αντιμέτωπα με μεγάλη αύξηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ. Η έγκριση του ΓΜΑΕ υπόκειται σε προκαθορισμένα κριτήρια που αποσκοπούν στον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής του μέτρου στα κράτη

μέλη τα οποία πλήττονται κατ' εξοχήν από την αλυσιδωτή απάτη (απάτη τύπου carousel). Σε αυτό το πλαίσιο, η υπέρβαση του ελλείμματος ΦΠΑ κατά πέντε εκατοστιαίες μονάδες πάνω από τη διάμεση τιμή του στην ΕΕ και ένα επίπεδο αλυσιδωτής απάτης στο συνολικό έλλειμμα ΦΠΑ ενός κράτους μέλους που υπερβαίνει το 25% θεωρούνται εύλογα και αποδεκτά κριτήρια για τον προσδιορισμό των κρατών μελών που πλήττονται σε μεγαλύτερο του μέσου όρου βαθμό. Επιπλέον, επειδή τα αποτελέσματα του μέτρου όσον αφορά τη μετατόπιση της απάτης είναι αβέβαια, θα πρέπει να επιτραπεί σε ένα κράτος μέλος που έχει κοινά σύνορα με κράτος μέλος το οποίο εφαρμόζει τον ΓΜΑΕ να εφαρμόσει και εκείνο τον ΓΜΑΕ υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Εντούτοις, θα πρέπει να παρακολουθείται στενά ο αντίκτυπος στην εσωτερική αγορά. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή με ρήτρα διασφάλισης να καταργήσει, χωρίς αναδρομική εφαρμογή, τις παρεκκλίσεις εάν έχουν αρνητική επίπτωση στην εσωτερική αγορά.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Προτείνεται η έκδοση οδηγίας ενόψει της αναθεώρησης της οδηγίας ΦΠΑ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν διενεργήθηκε καμία ειδική διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη.

Η ανοικτή δημόσια διαβούλευση για την «Πράσινη Βίβλο σχετικά με το μέλλον του ΦΠΑ - Προς ένα απλούστερο, ισχυρότερο και αποτελεσματικότερο σύστημα ΦΠΑ» (COM(2010) 695), για την οποία υπήρξαν περίπου 1700 παρεμβάσεις, βοήθησε την Επιτροπή να κατανοήσει καλά τα προβλήματα και τις πιθανές λύσεις, μεταξύ άλλων και για τα ζητήματα της αντιστροφής της επιβάρυνσης. Περισσότερες λεπτομέρειες περιέχονται στο παράρτημα 2 της εκτίμησης των επιπτώσεων.

Οι φορολογικές διοικήσεις και οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων συζήτησαν το θέμα σε συνεδρίαση της Ομάδας για το μέλλον του ΦΠΑ (GFV) και της ομάδας εμπειρογνομόνων για τον ΦΠΑ (VEG) τον Φεβρουάριο του 2016, κατά την οποία η Επιτροπή απέκτησε μια συνολική εικόνα των απόψεων σχετικά με την πιθανή εφαρμογή και υλοποίηση ενός τέτοιου συστήματος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Όπως προαναφέρθηκε, τον Φεβρουάριο του 2016, ζητήθηκε η γνώμη της VEG, η οποία επικουρεί και συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα ΦΠΑ ενόψει της προετοιμασίας των νομοθετικών πράξεων και άλλων πρωτοβουλιών πολιτικής.

Στη γνώμη της, της 28ης Ιουνίου 2016, η πλατφόρμα REFIT ζήτησε ένα απλούστερο και πιο βασικό καθεστώς ΦΠΑ στην ΕΕ, επισημαίνοντας ειδικότερα τα εμπόδια που δημιουργούνται στην εσωτερική αγορά και τον προκαλούμενο κανονιστικό φόρτο⁷.

Ελήφθησαν υπόψη επιστημονικές δημοσιεύσεις και πλήθος γνωμοδοτήσεων από ομοσπονδίες επιχειρήσεων.

⁷

http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/refit-platform/docs/recommendations/opinion_taxation_1a.pdf

- **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Η εκτίμηση επιπτώσεων υποβλήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου για πρώτη φορά στις 27 Σεπτεμβρίου 2016 και πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση στις 26 Οκτωβρίου 2016. Βάσει της γνώμης της συγκεκριμένης επιτροπής, υποβλήθηκε σε αυτήν νέο σχέδιο για το οποίο εξέδωσε θετική γνώμη στις 28 Νοεμβρίου 2016, συνιστώντας ιδίως να περιληφθούν το πλέον αισιόδοξο και το πλέον δυσμενές σενάριο⁸ (βλ. επίσης παράρτημα 1 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση).

Στην εκτίμηση επιπτώσεων, ως προτιμώμενη επιλογή προσδιορίστηκε η χορήγηση παρέκκλισης για την εφαρμογή του ΓΜΑΕ από ορισμένα κράτη μέλη που ικανοποιούν προκαθορισμένα κριτήρια, σε προαιρετική βάση και σε όλα τα αγαθά και υπηρεσίες με κατώτατο όριο τιμολογίου τα 10 000 EUR. Η επιλογή αυτή παρέχει μια βραχυπρόθεσμη λύση στα κράτη μέλη που πλήττονται ιδιαίτερα από την αλυσιδωτή απάτη. Ελαχιστοποιεί τις αρνητικές επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά, περιορίζοντας τη μετατόπιση της απάτης μεταξύ κρατών μελών. Προβλέπεται ρήτρα διασφάλισης σε περίπτωση αρνητικών επιπτώσεων στην εσωτερική αγορά.

4. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα λήξης ισχύος.

⁸

Το δελτίο συνοπτικής παρουσίασης είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο:
http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά την προσωρινή εφαρμογή γενικευμένου μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης για τις παραδόσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 113,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στο σχέδιο δράσης της για τον ΦΠΑ⁹, η Επιτροπή εξήγγειλε την πρόθεσή της να παρουσιάσει πρόταση για ένα οριστικό καθεστώς φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) για τις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές επιχειρήσεων μεταξύ κρατών μελών στη βάση της φορολογίας των διασυνοριακών παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών.
- (2) Λαμβάνοντας υπόψη το τρέχον επίπεδο της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ και το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη πλήττονται εξίσου από αυτήν την απάτη, και δεδομένου ότι θα απαιτηθεί διάστημα αρκετών ετών μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή το οριστικό καθεστώς ΦΠΑ, απαιτούνται ενδεχομένως ορισμένα επείγοντα και ειδικά μέτρα.
- (3) Σε αυτό το πλαίσιο, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν να τους επιτραπεί να εφαρμόσουν έναν γενικευμένο μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης (στο εξής «ΓΜΑΕ») με ένα ορισμένο όριο ανά τιμολόγιο, κατά παρέκκλιση από μία εκ των γενικών αρχών του ισχύοντος συστήματος ΦΠΑ, συγκεκριμένα από την αρχή που αφορά το σύστημα των τμηματικών καταβολών, με σκοπό την αντιμετώπιση της ενδημικής αλυσιδωτής απάτης. Η αλυσιδωτή απάτη πηγάζει κυρίως από την υφιστάμενη απαλλαγή για τις ενδοκοινοτικές παραδόσεις αγαθών, η οποία επιτρέπει την απόκτηση αγαθών χωρίς ΦΠΑ. Ορισμένοι έμποροι διαπράττουν στη συνέχεια φορολογική απάτη με το να μη καταβάλλουν στις φορολογικές διοικήσεις τον ΦΠΑ που εισπράττουν από τους πελάτες τους. Οι πελάτες, ωστόσο, που διαθέτουν έγκυρο τιμολόγιο, εξακολουθούν να δικαιούνται έκπτωσης φόρου. Τα ίδια αγαθά μπορούν να παραδίδονται πολλές φορές

⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ- Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ - Η ώρα των αποφάσεων (COM(2016)148 final της 7.4.2016).

με απαλλαγή των ενδοκοινοτικών παραδόσεων. Παρόμοια αλυσιδωτή απάτη μπορεί επίσης να συμβεί κατά την παροχή υπηρεσιών. Με τον καθορισμό ως υπόχρεου του ΦΠΑ του προσώπου στο οποίο παραδίδονται τα αγαθά ή παρέχονται οι υπηρεσίες, η παρέκκλιση αναμένεται να εξαλείψει κάθε απόπειρα τέτοιας φοροδιαφυγής.

- (4) Για να περιοριστεί ο κίνδυνος μετατόπισης της απάτης μεταξύ κρατών μελών, θα πρέπει να επιτραπεί σε όλα τα κράτη μέλη τα οποία πληρούν ορισμένα κριτήρια σε σχέση με το επίπεδο της απάτης σε αυτά -ιδίως όσον αφορά την αλυσιδωτή απάτη- και τα οποία μπορούν να αποδείξουν ότι άλλα μέτρα ελέγχου δεν είναι επαρκή για την καταπολέμηση αυτής της απάτης, να εφαρμόσουν έναν ΓΜΑΕ.
- (5) Επιπλέον, θα πρέπει να επιτραπεί η χρήση ΓΜΑΕ και σε όμορα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρό κίνδυνο μετατόπισης της απάτης στο έδαφός τους, επειδή έχει επιτραπεί η χρήση αυτού του μηχανισμού σε άλλο κράτος μέλος, στα οποία κράτη μέλη άλλα μέτρα ελέγχου δεν είναι επαρκή για την καταπολέμηση αυτής της απάτης.
- (6) Εάν τα κράτη μέλη επιλέξουν να εφαρμόσουν τον ΓΜΑΕ, θα πρέπει να τον εφαρμόσουν σε όλες τις παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών η αξία των οποίων υπερβαίνει ένα καθορισμένο όριο ανά τιμολόγιο. Ο ΓΜΑΕ δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε κανένα συγκεκριμένο τομέα.
- (7) Τα κράτη μέλη που επιλέγουν να εφαρμόσουν τον ΓΜΑΕ, θα πρέπει να θεσπίσουν ειδικές υποχρεώσεις ηλεκτρονικής αναφοράς στα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΓΜΑΕ. Θα πρέπει να εντοπίζουν και να αποτρέπουν κάθε νέα μορφή φορολογικής απάτης.
- (8) Για να αξιολογηθεί με διαφάνεια το αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΓΜΑΕ στις δόλιες δραστηριότητες, θα πρέπει να θεσπιστούν προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης από τα οικεία κράτη μέλη, ώστε να είναι εφικτή η εκτίμηση του επιπέδου απάτης πριν από και μετά την εφαρμογή του ΓΜΑΕ.
- (9) Για την εξασφάλιση ίσων όρων στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τη χορήγηση της άδειας στα αιτούντα κράτη μέλη να εισαγάγουν τον ΓΜΑΕ.
- (10) Τα κράτη μέλη που προτίθενται να εφαρμόσουν τον ΓΜΑΕ θα πρέπει να ζητούν την άδεια της Επιτροπής για την εφαρμογή του ΓΜΑΕ και να υποβάλλουν σχετικά στοιχεία, ώστε να είναι η Επιτροπή σε θέση να αξιολογήσει το σχετικό αίτημα. Εάν είναι απαραίτητο, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες.
- (11) Επειδή ο εν λόγω ΓΜΑΕ θα μπορούσε να έχει απρόβλεπτες επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς λόγω της πιθανής μετατόπισης της απάτης σε άλλα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν τον μηχανισμό, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση, ως μέτρο διασφάλισης, να καταργεί όλες τις εκτελεστικές αποφάσεις έγκρισης της εφαρμογής του ΓΜΑΕ.
- (12) Καθώς ο εν λόγω μηχανισμός θα μπορούσε να έχει αβέβαιες συνέπειες, θα πρέπει να υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.
- (13) Για τη στενή παρακολούθηση του αντικτύπου στην εσωτερική αγορά, θα πρέπει όλα τα κράτη μέλη, εφόσον ο ΓΜΑΕ εφαρμόζεται σε ένα τουλάχιστον κράτος μέλος, να υποβάλλουν εκθέσεις στην Επιτροπή, ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση του αντικτύπου της εφαρμογής του ΓΜΑΕ στην απάτη, στις δαπάνες συμμόρφωσης των επιχειρήσεων και στη μετατόπιση των δόλιων δραστηριοτήτων.
- (14) Ως εκ τούτου, η οδηγία 2006/112/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

Άρθρο 1

Στην οδηγία 2006/112/EK παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 199γ:

«Άρθρο 199γ

1. Έως τις 30 Ιουνίου 2022, ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει, ως γενικευμένο μηχανισμό αντιστροφής της επιβάρυνσης (ΓΜΑΕ), ότι ο υπόχρεος για την καταβολή του ΦΠΑ είναι το υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται αγαθά ή παρέχονται υπηρεσίες η αξία των οποίων υπερβαίνει το όριο των 10 000 EUR ανά τιμολόγιο, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193.

Κράτος μέλος που επιθυμεί να εισαγάγει τον ΓΜΑΕ πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) το έλλειμμα ΦΠΑ, εκφραζόμενο ως ποσοστό της συνολικής φορολογικής υποχρέωσης ΦΠΑ, υπερβαίνει κατά τουλάχιστον 5 εκατοστιαίες μονάδες τη διάμεση τιμή του ελλείμματος ΦΠΑ της Κοινότητας·
- β) το επίπεδο αλυσιδωτής απάτης υπερβαίνει το 25% του συνολικού του ελλείμματος ΦΠΑ·
- γ) αποδεικνύει ότι άλλα μέτρα ελέγχου δεν είναι επαρκή για την καταπολέμηση της αλυσιδωτής απάτης στο έδαφός του.

Το κράτος μέλος επισυνάπτει στην αναφερόμενη στην παράγραφο 4 αίτηση τον υπολογισμό του ελλείμματος ΦΠΑ σύμφωνα με τη μέθοδο και τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην τελευταία δημοσιευθείσα από την Επιτροπή έκθεση για το έλλειμμα ΦΠΑ.

2. Έως τις 30 Ιουνίου 2022, ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει ότι ο υπόχρεος για την καταβολή του ΦΠΑ είναι το υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται αγαθά ή παρέχονται υπηρεσίες η αξία των οποίων υπερβαίνει το όριο των 10 000 EUR ανά τιμολόγιο, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος:

- α) έχει κοινά σύνορα με κράτος μέλος το οποίο έχει λάβει άδεια να εφαρμόσει τον ΓΜΑΕ·
- β) αποδεικνύει ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος μετατόπισης της απάτης προς το έδαφός του επειδή έχει επιτραπεί η χρήση του ΓΜΑΕ στο εν λόγω κράτος μέλος·
- γ) αποδεικνύει ότι άλλα μέτρα ελέγχου δεν είναι επαρκή για την καταπολέμηση της απάτης στο έδαφός του.

3. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τον ΓΜΑΕ θεσπίζουν κατάλληλες και αποτελεσματικές υποχρεώσεις ηλεκτρονικής αναφοράς για όλα τα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα και, ειδικότερα, για τα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα τα οποία παραδίδουν ή παραλαμβάνουν τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που υπόκεινται στον συγκεκριμένο μηχανισμό.

4. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να εφαρμόσουν τον ΓΜΑΕ υποβάλλουν αίτηση στην Επιτροπή και παρέχουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) αναλυτική αιτιολόγηση του ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή 2·

- β) την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του ΓΜΑΕ και την περίοδο που θα καλύπτει ο ΓΜΑΕ·
- γ) μέτρα που λαμβάνονται για την ενημέρωση των υποκείμενων στον φόρο προσώπων για την εφαρμογή του ΓΜΑΕ·
- δ) αναλυτική περιγραφή των συνοδευτικών μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν έχει όλα τα αναγκαία στοιχεία, ζητεί πρόσθετες πληροφορίες εντός ενός μηνός από την παραλαβή της αίτησης. Το αιτούν κράτος μέλος υποβάλλει τα απαιτούμενα στοιχεία εντός μηνός από την παραλαβή της κοινοποίησης.

5. Το αργότερο τρεις μήνες αφότου παραλάβει όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική απόφαση που επιβεβαιώνει ότι το αίτημα είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και επιτρέπει στο αιτούν κράτος μέλος να εφαρμόσει τον ΓΜΑΕ. Εάν δεν ικανοποιούνται οι απαιτήσεις, εκδίδει εκτελεστική απόφαση που απορρίπτει το αίτημα.

6. Σε περίπτωση σημαντικής αρνητικής επίπτωσης στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή καταργεί όλες τις εκτελεστικές αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5, το νωρίτερο έξι μήνες από την έναρξη ισχύος της πρώτης εκτελεστικής απόφασης που επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να εφαρμόσει τον ΓΜΑΕ.

Σημαντική αρνητική επίπτωση θεωρείται ότι στοιχειοθετείται όταν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) περισσότερα από ένα κράτη μέλη, τα οποία δεν εφαρμόζουν τον αναφερόμενο στις παραγράφους 1 και 2 ΓΜΑΕ, ενημερώνουν την Επιτροπή ότι υπάρχει αύξηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στο έδαφός τους εξαιτίας του ΓΜΑΕ·
- β) η Επιτροπή διαπιστώνει, μεταξύ άλλων και με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από τα κράτη μέλη που αναφέρονται στο στοιχείο α), ότι η αύξηση αυτή συνδέεται ευθέως με την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.

7. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τον ΓΜΑΕ υποβάλλουν ενδιάμεση έκθεση στην Επιτροπή το αργότερο δύο έτη από την έναρξη εφαρμογής του ΓΜΑΕ. Η εν λόγω έκθεση παρέχει αναλυτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΓΜΑΕ.

Τρεις μήνες μετά τη λήξη της εφαρμογής του ΓΜΑΕ, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν τον μηχανισμό υποβάλλουν τελική έκθεση για τον συνολικό του αντίκτυπο.

8. Τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν τον μηχανισμό υποβάλλουν ενδιάμεση έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τον αντίκτυπο που έχει στο έδαφός τους η εφαρμογή του ΓΜΑΕ από άλλα κράτη μέλη, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2019, εφόσον ο ΓΜΑΕ έχει εφαρμοστεί επί τουλάχιστον ένα έτος σε ένα κράτος μέλος έως εκείνη την ημερομηνία.

Εάν τουλάχιστον ένα κράτος μέλος εφαρμόζει τον ΓΜΑΕ, τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν τον μηχανισμό υποβάλλουν τελική έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με τον αντίκτυπο που έχει στο έδαφός τους η εφαρμογή του ΓΜΑΕ από άλλα κράτη μέλη, το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2022.

9. Στις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 7, τα κράτη μέλη αξιολογούν τον αντίκτυπο της εφαρμογής του ΓΜΑΕ με βάση τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης:

- α) την εξέλιξη του ελλείμματος ΦΠΑ·
- β) την εξέλιξη της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, ιδίως της αλυσιδωτής απάτης και της απάτης σε επίπεδο λιανικών πωλήσεων·
- γ) την εξέλιξη των διοικητικών επιβαρύνσεων στα υποκείμενα στον φόρο πρόσωπα·
- δ) την εξέλιξη των διοικητικών δαπανών για τη φορολογική διοίκηση.

10. Στις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 8, τα κράτη μέλη αξιολογούν τον αντίκτυπο της εφαρμογής του ΓΜΑΕ με βάση τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης:

- α) την εξέλιξη του ελλείμματος ΦΠΑ·
- β) την εξέλιξη της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, ιδίως της αλυσιδωτής απάτης και της απάτης σε επίπεδο λιανικών πωλήσεων·
- γ) τη μετατόπιση της απάτης από κράτη μέλη που εφαρμόζουν ή έχουν εφαρμόσει τον ΓΜΑΕ.».

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2022.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*